

© Григорків В.С., Ярошенко О.І., Кибич Г.П., 2013
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці

МОДЕЛЮВАННЯ ЦІНИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА З УРАХУВАННЯМ КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ

Досліджено проблеми становлення ціни на сільськогосподарську продукцію, проаналізовано витратні методи ціноутворення, побудовано модель формування собівартості сільськогосподарської продукції з урахуванням витрат на оплату кредиту.

Ключові слова: ціна, собівартість, витратні методи ціноутворення, сільськогосподарська продукція, кредитні платежі, агрегована сільськогосподарська продукція.

Постановка проблеми. Ціна як складова ринкового механізму є тим унікальним явищем, у якому зустрічаються інтереси окремих людей, груп людей і всього суспільства. Тому сьогодні надзвичайно важливе дослідження процесу її формування, оскільки він є системою, що забезпечує узгодження інтересів усіх суб'єктів ринку.

У встановленні ціни на сільськогосподарську продукцію важливу роль відіграють і самі підприємства, які, використовуючи різні методи ціноутворення ще до початку реалізації продукції, враховуючи її якісні характеристики, маючи розрахункову величину витрат, знаючи ціни конкурентів і споживчий попит на ринку, починають формувати вихідну ціну. За такою початковою ціною продукція надходить на ринок, де у процесі купівлі-продажу під впливом співвідношення між попитом і пропозицією встановлюється остаточна ціна реалізації сільськогосподарської продукції.

Проте ефективне сільськогосподарське виробництво вимагає періодичної модернізації та технічного переоснащення виробництва, поліпшення якості ґрунтів тощо. Для цього необхідними є довгострокові кредитні ресурси, які на сучасному етапі розвитку економіки України, отримати досить проблематично [1].

Отже, актуальності набуває аналіз методів ціноутворення на сільськогосподарську продукцію з урахування усіх витрат, включаючи витрати на погашення кредиту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми ціноутворення та формування цінового механізму АПК постійно знаходяться у центрі уваги науковців. Наприклад, питання ціноутворення на

сільськогосподарську продукцію розглядаються у працях П.Т. Саблука [2], І.І. Лукінова [3], О.М. Шпичака, В.П. Ситника [4], Б.Й. Пасхавера [5], О.Г. Шпигуляка [6], В.Я. Месель-Веселяка [7], В.Я. Щербакова тощо. Питання кредитування підприємств сільськогосподарського призначення, аналіз механізмів та особливостей кредитного забезпечення агроформувань розкривали в своїх працях такі вчені, як В.М. Алексійчук, І.М. Барановський, О.Є. Гудзь, М.Я. Дем'яненко, М.Й. Малік, П.Т. Саблук, В.Д. Лагутін, А.В. Чупис та багато інших. Вони збагатили економічну науку глибокими, фундаментальними ідеями, які стали фактором нових світоглядних орієнтацій.

Постановка завдання. Основними завданнями статті є дослідження проблем встановлення ціни на сільськогосподарську продукцію, аналіз витратних методів ціноутворення, побудова моделі формування собівартості сільськогосподарської продукції з урахуванням витрат на оплату кредиту.

Викладення основного матеріалу дослідження. Провідне місце в методології ціноутворення належить визначенню методів формування ціни, які є найбільш адекватним відображенням реальних економічних відносин і виконують функцію регулятора виробництва та обігу товарів, активно впливають на суспільно необхідні витрати.

До поширених методів визначення ціни залежно від витрат належать: метод повних витрат; метод прямих витрат; метод граничних витрат; метод обліку рентабельності інвестицій; метод надбавки до ціни; метод на основі аналізу беззбитковості [8].

Суть методу повних витрат полягає в розрахунку суми сукупних витрат, які

враховують змінні та постійні витрати і прибутку, який очікує отримати підприємство. Якщо воно відштовхується від певного відсотку рентабельності виробництва продукції, то розрахунок ціни може бути проведений за такою формулою [9]:

$$P = Z \cdot \left(1 + \frac{П}{100} \right),$$

де P – ціна продажу; Z – собівартість одиницю продукції; $П$ – очікувана норма прибутку (у відсотках).

Як відомо, собівартість вирощування сільськогосподарських культур складається з витрат на закупівлю насіння, мінеральних і органічних добрив, засобів захисту рослин, паливно-мастильних матеріалів, витрат на заробітну плату, послуги сторонніх підприємств, організацію виробництва та управління, орендну плату за землю, амортизаційні відрахування та інші витрати [10]. Також до складу собівартості варто віднести плату за кредит, тоді її можна подати у вигляді такої формули

$$Z = B_1 + B_2 + B_3 + B_4 + B_5 + B_6 + B_7 + B_8 + B_9 + B_{10},$$

де Z – собівартість, грн.; B_1 – витрати на закупівлю насіння, грн.; B_2 – витрати на закупівлю органічних і мінеральних добрив, грн.; B_3 – витрати на закупівлю засобів захисту рослин, грн.; B_4 – витрати на паливно-мастильні матеріали, грн.; B_5 – витрати на заробітну плату, грн.; B_6 – витрати на амортизацію, капітальний ремонт та технічне обслуговування, грн.; B_7 – транспортні витрати, грн.; B_8 – витрати на організацію виробництва та управління, грн.; B_9 – кредитні платежі, грн.; B_{10} – інші матеріальні витрати, грн.

Витрати на закупівлю насіння B_1 залежать від норми висіву насіння, його ціни та площі посіву, що виражається формулою:

$$B_1 = S \cdot \mu_n \cdot P_n,$$

де S – площа, га; μ_n – норма висіву насіння, кг/га; P_n – ціна насіння з урахуванням їх доставки, грн./кг.

Витрати на органічні та мінеральні добрива B_2 залежать від цін на азото-, фосфоро- та калієвмісні мінеральні добрива, вартості гною та гноівки і витрат на їх доставку, норму внесення добрив, і площу, на якій вони будуть вноситися. Вони визначаються за формулою:

$$B_2 = S \cdot (\eta_a \cdot P_a + \eta_\phi \cdot P_\phi + \eta_\kappa \cdot P_\kappa + \eta_o \cdot P_o),$$

де $\eta_a, \eta_\phi, \eta_\kappa, \eta_o$ – норма внесення азото-, фосфоро- та калієвмісних мінеральних добрива, органічних добрив відповідно, кг/га, т/га; $P_a, P_\phi, P_\kappa, P_o$ – вартість азото-, фосфоро- та калієвмісних мінеральних добрива, а також органічних добрив відповідно з урахування їх доставки, грн./кг, грн./т.

Витрати на засоби захисту рослин B_3 залежать від норми внесення пестицидів, їх вартості та площі внесення, що визначається формулою:

$$B_3 = S \cdot \left(\sum_{j=1}^n \eta_j \cdot P_j \right),$$

де η_j – норма внесення j -го пестициду, кг/га; P_j – ціна j -го пестициду з урахування його доставки, грн./кг; $j = \overline{1, n}$ – види пестицидів.

Витрати на паливно-мастильні матеріали B_4 визначаються як сума добутку витрат палива за видами робіт на вартість паливно-мастильних матеріалів (дизпалива, моторної, трансмісійної, індустріальної оливи, пластичного та консерваційного мастила), тобто

$$B_4 = \sum_{c=1}^n \zeta_c q_c P_{nm_c},$$

де ζ_c – норма витрат палива на одиницю об'єму роботи, л/га тощо; q_c – об'єм роботи, га тощо; P_{nm_c} – ціна паливно-мастильних матеріалів, грн.; $c = \overline{1, n}$ – вид роботи.

Витрати на заробітну плату робітників, що були задіяні при вирощуванні певної культури, визначається як сума зарплати механізаторів і робітників ручної праці. А їх зарплата залежить від норми виробітку робітника, годинної тарифної ставки та розміру нарахувань на зарплату

$$B_5 = \tau_m \cdot n_m \cdot k_m + \tau_p \cdot n_p \cdot k_p,$$

де τ_m і τ_p – годинна тарифна ставка механізатора і робітника ручної праці відповідно, грн.; n_m і n_p – кількість відпрацьованих нормозмін механізатором і робітником ручної праці відповідно; k_m і k_p – коефіцієнт нарахувань на заробітну плату

механізатора та робітника ручної праці відповідно ($k > 1$ – додаткова зарплата).

Витрати на амортизацію, капітальний ремонт і технічне обслуговування B_6 визначають як суму добутку балансової

$$B_6 = \frac{1}{100\psi} \left(\frac{\sum_{j=1}^n \theta_{m_j} \cdot n_{m_j} \cdot A_{m_j} \cdot \omega_{m_j}}{\varpi_{m_j}} + \frac{\sum_{i=1}^m \theta_{m_i} \cdot n_{m_i} \cdot A_{m_i} \cdot \omega_{m_i}}{\varpi_{m_i}} \right)$$

де θ_{m_j} і θ_{m_i} – балансова вартість j -того трактора та i -ї сільгоспмашини відповідно, грн.; n_{m_j} і n_{m_i} – кількість тракторів j -того виду і сільгоспмашин i -го виду, шт.; A_{m_j} і A_{m_i} – норми відрахувань на амортизацію j -того трактора та i -тої сільгоспмашини відповідно, %; ω_{m_j} і ω_{m_i} – норми відрахувань на поточний, капітальний ремонт та технічне обслуговування j -того трактора та i -тої сільгоспмашини відповідно, %; ϖ_{m_j} і ϖ_{m_i} – річна завантаженість j -того трактора та i -тої сільгоспмашини відповідно, год.; ψ – продуктивність агрегату за 1 годину змінного часу, га/год.; $j = \overline{1, n}$ – види тракторів; $i = \overline{1, m}$ – види сільгоспмашин.

До транспортних витрат B_7 належить вартість послуг власного та залученого автомобільного, тракторного та гужового транспорту

$$B_7 = \sum_{j=1}^n Q_j \cdot P_j,$$

де Q_j – обсяг транспортних робіт, який виконується автомобілями, т.км; P_j – вартість одного тонно-кілометра, грн/т.км.

Також до B_7 відносять витрати на роботи та послуги власних допоміжних виробництв, які забезпечують виробничі потреби, та вартість послуг виробничого характеру, наданих сторонніми підприємствами, включаючи плату за воду для зрошення й інші послуги, надані водогосподарськими організаціями (крім робіт та послуг, витрати на які відносяться до інших статей).

До витрат на організацію виробництва і управління B_8 належать: витрати на управління

вартості трактора чи сільгоспмашини, відрахувань на амортизацію, капітальний ремонт (для сільськогосподарських машин не визначається) та технічне обслуговування і кількості тракторів та сільгоспмашин:

виробництвом (оплата праці, відрахування на соціальні заходи й медичне страхування та витрати на оплату службових відряджень апарату управління та спеціалістів галузей (цехів, дільниць, підрозділів тощо); амортизація необоротних активів загальновиробничого (цехового, дільничного, бригадного) призначення; витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення; витрати на вдосконалення технології й організації виробництва (оплата праці, включаючи відрахування на соціальні заходи, працівників, зайнятих удосконаленням технології й організації виробництва, поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності, інших експлуатаційних характеристик у виробничому процесі; оплата послуг сторонніх організацій тощо); витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання загальних приміщень виробничого призначення; витрати на обслуговування виробничого процесу (оплата праці та інші витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції, робіт, послуг тощо); витрати на охорону праці, виробничу санітарію й охорону навколишнього природного середовища; втрати від браку, оплата простоїв тощо; плата за оренду землі і майна виробничого призначення. Зазначені витрати розраховують і розподіляють по об'єктах планування пропорційно площі вирощування сільськогосподарської культури.

B_9 – кредитні платежі. Їх розмір залежить від моделей кредитування, що застосовує комерційний банк. Наприклад, деякі з моделей довгострокового кредитування мають своєю метою знизити витрати позичальника на початкових етапах погашення кредиту (продлонговані кредити). Вони передбачають наявність пільгового періоду, протягом якого виплачуються тільки відсотки по кредиту.

Така модифікація корисна для сільськогосподарських підприємств, які очікують на ріст своїх доходів у майбутньому. Інші моделі кредитування дозволяють здійснювати погашення боргу або рівними або спадаючими, як правило, щомісячними платежами. В останні два десятиліття в практику ввійшли складніші моделі погашення боргу: кредити з періодичною зміною відсоткової ставки та зі змінною відсотковою ставкою. Перша з моделей передбачає, що сторони кожні 3-5 років переглядають рівень відсоткової ставки. Це дає можливість частково адаптуватись до умов ринку. Друга з моделей використовує будь-який розповсюджений фінансовий показник або індекс і платежі змінюються разом зі зміною використовуваного показника. Перегляд ставки звичайно здійснюється по півріччях. Щоб зміни ставок не були дуже різкими, передбачаються верхня й нижня межі разових коректив (наприклад, не більше 2%).

Розглянемо три найпростіші моделі довгострокового банківського кредитування [11], в яких передбачено: погашення кредиту однаковими частинами на основі схеми простих і складних відсотків та однаковими сумами основного боргу.

Нехай кредит погашається однаковими платежами на основі схеми простих відсотків. Тоді, при застосуванні даної моделі кредитування, сільськогосподарське підприємство сплачуватиме в t -му періоді (місяці, кварталі, році)

$$V_t = \frac{K_0}{n} \left(1 + i \frac{n+1}{2} \right), t = \overline{1, n} \text{ грн.},$$

де K_0 – розмір кредиту, $i = \frac{r}{m}$ – відсоткова ставка за конверсійний, як правило, щомісячний період; r – річна відсоткова ставка, за якою надається кредит; m – кількість нарахувань відсотків за рік (кількість конверсійних періодів); $n = mT$ – загальна кількість платежів; T – термін

кредитування (в роках).

При цьому загальна плата за кредит (майбутня вартість кредиту) складатиме

$$W = K_0 \left(1 + i \frac{n+1}{2} \right) \text{ грн.}$$

Якщо основна сума кредиту погашається на основі схеми складних відсотків, то в кожному конверсійному періоді буде внесено

$$\text{платіж } V_t = K_0 \frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1}, t = \overline{1, n}.$$

І, нарешті, якщо кредит розміром K_0 погашається однаковими сумами основного боргу, то загальний періодичний платіж складатиме

$$V_t = \frac{K_0}{n} + K_{t-1} \cdot i, t = \overline{1, n} \text{ грн.}$$

Здійснимо розрахунок за даними моделями на основі типових умов надання кредиту комерційним банком. Нехай площа землі сільськогосподарського призначення, що є заставою кредиту, складає 20 га, ринкова вартість якої рівна 400 000 грн. Якщо частка кредиту від ринкової вартості застави складає 60%, то кредит буде надано на суму $K_0 = 240\,000$ грн. Припустимо також, що термін кредиту T складає 5 років при щомісячному нарахуванні відсотків ($m = 12$), а річна відсоткова ставка r рівна 20%.

Підставивши початкові дані в першу з моделей отримаємо, що загальний щомісячний платіж $V_t = 6033,53$ грн., а загальна плата за кредит складає $W = 362\,000,00$ грн.

Для другої моделі $V_t = 6358,53$ грн., а $W = 381\,511,93$ грн.

Розрахунки за третьою моделлю за тими ж початковими даними подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Графік погашення кредиту однаковими сумами основного боргу

Період	Загальний внесок V_t	Призначення внеску		Сума заборгованості K_t
		основний, V_t'	відсотковий, V_t''	
1	2	3	4	5
0				240 000,00
1	8 000,00	4 000,00	4 000,00	236 000,00
2	7 933,33	4 000,00	3 933,33	232 000,00
3	7 866,67	4 000,00	3 866,67	228 000,00

1	2	3	4	5
4	7 800,00	4 000,00	3 800,00	224 000,00
5	7 733,33	4 000,00	3 733,33	220 000,00
...
59	4 133,33	4 000,00	133,33	4 000,00
60	4 066,67	4 000,00	66,67	0,00
Разом	362000,00	240000,00	122000,00	

Порівнюючи результати розрахунків за трьома моделями бачимо що, всі вони по-різному передбачають нарахування відсотків на залишок заборгованості за кредитом. Перші дві моделі (так звані анuitетні) припускають виплату кредиту рівними частинами протягом усього строку його погашення. У третій моделі величина платежу щомісяця є різною. При цьому на початку терміну платежі найбільші, а наприкінці – досить малі. Цей варіант підійде тим, хто сьогодні відчуває себе впевнено, але побоюється, що в майбутньому його доходи можуть поступово знижуватися. У той же час в анuitетних моделях „навантаження” виплат кредиту розподілено рівномірно на весь термін кредиту. У цьому випадку простіше планувати

особистий бюджет, проте загальна сума виплачених за весь термін кредиту відсотків буде істотно вищою. Крім того, анuitетні моделі переважніше для тих потенційних позичальників, яким складно підтвердити доходи, щоб одержати кредит необхідного розміру, адже проста третя модель з її максимальними на початку строку виплатами відповідно вимагає й демонстрації більше високого (у порівнянні з першими двома схемами) чистого доходу позичальника. До речі, виплати за кредит за простою моделлю збігаються з виплатами за анuitетними майже через 26 місяців, тобто тільки через 2 роки.

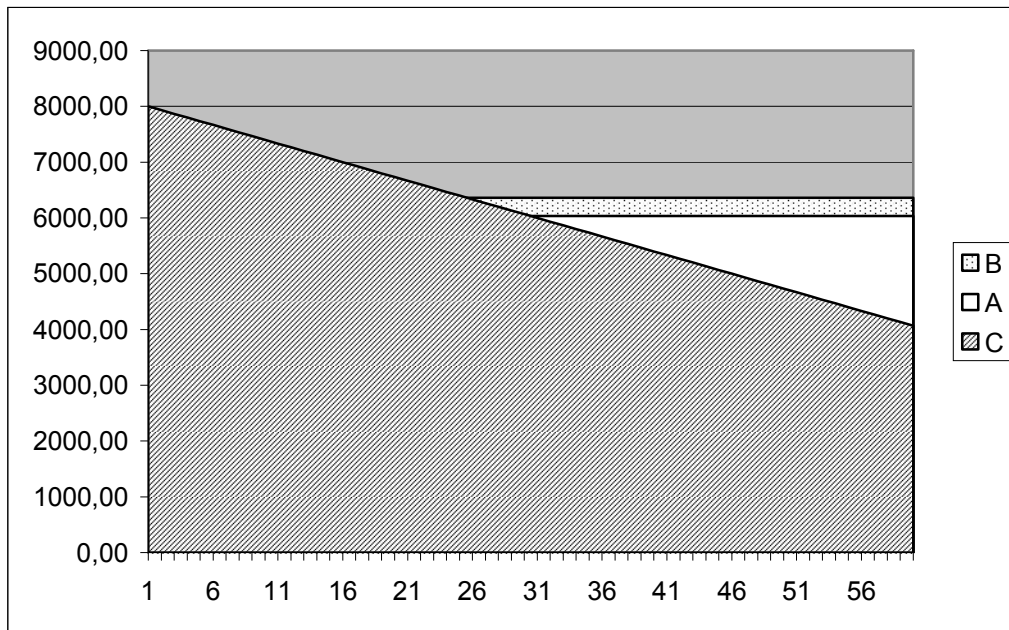

Рис. 1. Порівняльний аналіз моделей кредитування відносно платежів V_t

Схематично розміри кредитних платежів за кожною з моделей зображені на рис. 1.

При розрахунку ціни сільськогосподарської продукції буде враховано найпоширеніший тип кредитування однаковими платежами на основі схеми складних відсотків, при якому щомісячний платіж складає $V_t = 6\,358,53$ грн., $t = 1,60$.

До інших матеріальних витрат B_{10} належать витрати, пов'язані з виробництвом певної продукції і не передбачені жодною з вищенаведених статей витрат, а саме: вартість

спецодегу та спецвзуття (за винятком вартості спецодегу, що видається охороні), а також інших малоцінних та швидкозношуваних предметів; платежі із страхування майна, урожаю сільськогосподарських культур, а також окремих категорій працівників, зайнятих безпосередньо на роботах з підвищеною небезпечкою для життя і здоров'я у випадках, передбачених законодавством; витрати на перевезення працівників до місця роботи і назад; витрати, пов'язані з оплатою послуг банків та інших кредитно-фінансових

установ; витрати на утримання фондів природоохоронного призначення тощо.

Для прикладного дослідження та застосування запропонованого методу ціноутворення сільськогосподарським підприємством розроблено програмне

забезпечення та обчислена ринкова ціна сої, яка повинна складати за 1 тону близько 3670,61 грн. при нормі прибутку 15% або 3989,79 грн. при нормі прибутку 25% без врахування кредитних платежів (рис. 2).

Витрати, грн.

	<i>B1</i>	<i>B2</i>	<i>B3</i>	<i>B4</i>	<i>B5</i>	<i>B6</i>	<i>B7</i>	<i>B8</i>	<i>B9</i>	<i>B10</i>
<i>на 100 га посієву</i>	43600	150500	87904	68507,4	14891,75	101427	8850	118588		44098,5
<i>на 1 га посієву</i>	436	1505	879,04	685,074	148,9175	1014,27	88,5	1185,88		440,985

<i>Собівартість продукції, грн.</i>	<i>Норма прибутку, %</i>	<i>Ціна продукції зі 100 га, грн</i>	<i>Ціна продукції за 1 тону, грн</i>
638367	15	734122	3670,61
638367	25	797959	3989,79

Рис. 2. Розрахунок ціни сої без урахування кредитних платежів

Якщо підприємство бере кредит і сплачує щомісячні платежі у розмірі 6 358,53, то ціна сої з урахуванням такого кредиту

повинна при нормі прибутку 15% і 25% складати відповідно 4109,35 грн. та 4466,68 грн. (рис. 3).

Витрати, грн.

	<i>B1</i>	<i>B2</i>	<i>B3</i>	<i>B4</i>	<i>B5</i>	<i>B6</i>	<i>B7</i>	<i>B8</i>	<i>B9</i>	<i>B10</i>
<i>на 100 га посієву</i>	43600	150500	87904	68507,4	14891,75	101427	8850	118588	76302,36	44098,5
<i>на 1 га посієву</i>	436	1505	879,04	685,074	148,9175	1014,27	88,5	1185,88	763,0236	440,985

<i>Собівартість продукції, грн.</i>	<i>Норма прибутку, %</i>	<i>Ціна продукції зі 100 га, грн</i>	<i>Ціна продукції за 1 тону, грн</i>
714669	15	821870	4109,35
714669	25	893337	4466,68

Рис. 3. Розрахунок ціни сої з врахування кредитних платежів

Аналогічні розрахунки можна здійснити для різних видів сільськогосподарської

продукції: пшениці, жита, ячменю, вівса, кукурудзи, гороху, гречки тощо (табл. 2).

Таблиця 2

Розрахунок ціни на сільськогосподарську продукцію

Вид сільськогосподарської продукції	Ціна за 1 тону, грн			
	без урахування кредиту		з урахуванням кредиту*	
	15% прибутку	25% прибутку	15% прибутку	25% прибутку
Пшениця	2219,85	2412,88	2395,35	2603,64
Жито	2071,36	2251,48	2246,86	2442,24
Ячмінь	3376,51	3670,12	3727,50	4051,63
Овес	2393,32	2601,44	2832,06	3078,33
Кукурудза	1903,01	2068,49	2212,59	2404,99
Горох	3165,48	3440,74	3604,22	3917,63
Гречка	3950,67	4294,21	4438,16	4824,08

* щомісячний платіж складатиме $V_t = 6\ 358,53$ грн., $t = 1,60$.

Таким чином, на основі розглянутої моделі ціна агрегованої (усередненої) сільськогосподарської продукції як медіанне значення за 1 тону при нормі прибутку 25% складає приблизно 3033,72 грн. без врахування кредиту та 3351,64 грн. з врахуванням кредиту.

На основі статистичних даних встановлено, що ціна агрегованої сільськогосподарської продукції (залежно від валового збору) при нормі прибутку 25% для України дорівнює 3156,95 грн., а для Буковини – 2943,84 грн. (табл. 3).

Розрахунок ціни на агреговану сільськогосподарську продукцію

Вид сільськогосподарської продукції	2011 рік		
	Ціна без урахування кредиту, грн.	Ціна з урахуванням кредиту*, грн.	Валовий збір, тис. тонн
Соя	3989,79	4466,68	18600,2
Пшениця	2412,88	2603,64	22323,6
Жито	2251,48	2442,24	578,9
Ячмінь	3670,12	4051,63	9097,7
Овес	2601,44	3078,33	505,6
Кукурудза	2068,49	2404,99	22837,8
Горох	3440,74	3917,63	364,3
Гречка	4294,21	4824,08	281,6

* щомісячний платіж складатиме $V_t = 6\,358,53$ грн., $t = 1,60$, норма прибутку $\square 25\%$.

Висновки. Сільське господарство – одна з вразливих галузей народного господарства, тому держава тут повинна відігравати важливу роль. При цьому для забезпечення узгодження інтересів усіх суб'єктів ринку необхідні науковообґрунтовані методи процесу формування ціни на сільськогосподарську продукцію з урахуванням кредитних чи лізингових платежів, що дозволять підвищити ефективність її виробництва.

Список літератури

1. Чкан І. О. Кредитування підприємств та організацій сільського господарства [Електронний ресурс] // http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znptdau/2012_17_2/17-2-35.pdf
2. Саблук П. Т. Ціноутворення в період ринкового реформування АПК: монографія / Саблук П. Т. – К.: ННЦ ІАЕ, 2006. – 440 с.
3. Лукинов І. І. Воспроизводство и цены. – М.: Экономика, 1987. – 362 с.
4. Ціноутворення в умовах формування ринкових відносин в АПК: підручник / П. Т. Саблук, В. П. Ситник, О. М. Шпичак [та ін.]. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 1997. – 502 с.
5. Пасхавер Б. Й. Цінова конкурентність аграрного сектора / Пасхавер Б. Й. // Економіка України. – 2007. – №1. – С. 78-87.

6. Шпигуляк О. Г. Проблеми економічних відносин в механізмі ціноутворення аграрного ринку // Економіка АПК, 2009. – №10. – С. 77-82.

7. Месель-Веселяк В. Я. Аграрна реформа і організаційно-економічні трансформації в сільському господарстві [Текст] / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. – 2010. – №4. – С. 3-18.

8. Кибич Г. П. Методологічні та методичні засади ціноутворення // Інформаційні технології, економіка та право: стан та перспективи розвитку (ІТЕП-2012): матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів, 28-31 березня 2012 р. / У 2 частинах. Ч.1 / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ПВНЗ «Буковинський університет». – Чернівці: Книги-XXI, 2012. – С. 86-87.

9. Кільницька О. С., Завадська Ю. С. Методи формування моделі ціни органічної сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс] // http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znptdau/2012_2_4/18-4-31.pdf

10. Поліщук В. М., Лобастов І. В., Мороз А. І. Моделювання собівартості вирощування зернових культур [Електронний ресурс] // http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnu/2009_134_2/09pv_m.pdf

11. Ярошенко О. І. Моделювання іпотечного кредитування / О. І. Ярошенко // Наук. вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 281 : Економіка. – Чернівці: Рута, 2006. С.137-141.

Анотація

Василий Григоркив, Елена Ярошенко, Галина Кибич

МОДЕЛИРОВАНИЕ ЦЕНЫ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ С УЧЕТОМ КРЕДИТНЫХ РЕСУРСОВ

Исследованы проблемы становления цены на сельскохозяйственную продукцию, проанализированы затратные методы ценообразования, построена модель формирования себестоимости сельскохозяйственной продукции с учетом затрат на оплату кредита.

Ключевые слова: цена, себестоимость, затратные методы ценообразования, сельскохозяйственная продукция, кредитные платежи, агрегированная сельскохозяйственная продукция.

Summary

Vasyliy Hryhorkiv, Olena Jaroshenko, Galyna Kybych

AGRICULTURAL PRODUCTS PRICES MODELING TAKING INTO ACCOUNT CREDIT RESOURCE

The problem of becoming agricultural prices, the cost method of pricing, the model of the formation of agricultural produce including costs of credit are considered in the article.

Key words: price, cost, cost method of pricing, agricultural products, credit payments, aggregate agricultural production.